

Η ενασχόληση με τα κοινά πάντα με ενδιέφερε

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΙΩΡΚΑΤΖΗΣ: Η απόφαση για τις δημοτικές είναι σημαντική και θέλει ώριμη σκέψη

Αποκτάς σεβασμό με τη δουλειά, όχι μέσω του τίτλου που κατέχεις, δηλώνει ο Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης, ο οποίος δεν κρύβει πως η ενασχόληση με τα κοινά ήταν πάντα κάτι που τον ενδιέφερε. Σε μια αποκαλυπτική συνέντευξη μιλά για το Ίδρυμα Γιωρκάτζη, την κυπριακή οικονομία, την επαγγελματική του σταδιοδρομία, την οικογένεια και την πόλη του, τη Λευκωσία.

Γιατί παρατηθήκατε από την Coca Cola: Με την εξαγορά της εταιρείας κλήθηκα να συνεισφέρω στην αναδιοργάνωση και τον εκσυγχρονισμό της. Αυτή η αναδιοργάνωση ολοκληρώθηκε. **Ακούστηκε έντονα ότι διαφωνήσατε γιατί θα επέλυαν κόσμο. Τους πήρατε μελέτες για να μην απολύσουν αλλά η πολυεθνική δεν σας άκουσε γι' αυτό διαχωρίσατε τη θέση σας.** Δεν πρόκειται να συζητήσω εσωτερικά θέματα της 3E.

Πώς ήταν η επαγγελματική σας σταδιοδρομία; Συμπληρώνω 17 χρόνια δουλειάς. Ξεκίνησα να δουλεύω φοιτητής στο Πανεπιστήμιο της Βοστώνης, στην εταιρεία Thermoelectron για έναν περίπου χρόνο και μετά πήγα στην 3E. Είδα την τύχη να δουλέψω σε πάρα πολλές χώρες του κόσμου και από διαφορετικές θέσεις, συνεργάστηκα με κόσμο από διαφορετικούς πολιτισμούς και νοοτροπίες. Ήταν ένα τεράστιο σχολείο για μένα, με δυσκολίες και

Φλερτ με τη δημαρχία της πρωτεύουσας

πέρα πολύ σκληρή δουλειά, αλλά το απόλαυσα. **Γιατί δυσκολίες;** Πάντα πίστευα ότι τη θέση την κάνει

το άτομο. Αποκτάς σεβασμό με τη δουλειά σου και τη συνεισφορά σου, όχι μέσω της θέσης και του τίτλου που κατέχεις.

Το ότι είστε εγγονός του ιδρυτή; Υπάρχει λάθος αντίληψη στην Κύπρο για την 3E. Ο Αναστάσιος Λεβέντης ίδρυσε την εταιρεία, αλλά η Coca Cola Hellenic δεν είναι οικογενειακή επιχείρηση. Είναι μια μεγάλη πολυεθνική, η οποία έχει εργασίες σε 28 χώρες και οι μετοχές της διαπραγματεύονται στο χρηματιστήριο της Αθηνάς, της Αυστραλίας και της Νέας Υόρκης. Η πίεση για αποτελέσματα δημιουργεί έναν αδιόριστο ανταγωνισμό, κάτι που χαρακτηρίζει όλες τις πολυεθνικές, ο οποίος είναι αμείλιτος. Κανείς δεν επιβιώνει εάν δεν προσφέρει. Είτε συνεισφέρει, είτε σε διώχνουν. Όσο έχουν δουλέψει σε πολυεθνική καταλαβαίνουν τι εννοώ.

Πώς επιβιώνει μέσα σε ένα κλίμα έντονου ανταγωνισμού; Προσπαθείς να γίνεις ο καλύτερος. Κοιμάσαι, ξυπνάς, τρώς και αναπνέεις δουλειά. Πρέπει να είσαι ανά πάσα στιγμή ενήμερος για τα πάντα και να φέρνεις αποτέλεσμα. Ξεκίνησε η καριέρα μου στην 3E στην Αθήνα, αλλά δέχτηκα να πάω Ρουμανία, διότι τότε ξεκινούσε το εργοστάσιο στο Ιάσιο όπου ανέλαβα διευθυντής μάρκετινγκ. Το Ιάσιο είναι μια πάρα πολύ όμορφη πόλη, αλλά η φτωχότερη περιοχή της Ρουμανίας. Δεν υπήρχαν βασικά αγαθά. Οι άνθρωποι κακογελούνταν σπάνια, τα μάτια τους δεν είχαν χιμωρόραση, ήταν κενά, σαν να τους έλειπε η ψυχή. Ο κομμουνισμός τους ρούφει το είναι τους, αφήνοντας πίσω του ένα ομοίωμα ανθρώπου. Από την άλλη, οι νέοι είχαν πολλή όρεξη για δουλειά. Ψύρισα σε διάφορες πόλεις της Ρουμανίας, κερδίσαμε πάρα πολλούς καλούς φίλους και δυο πολύ όμορφα βαρφιστήρια.

Πόσα χρόνια μέναιτε στη Ρουμανία; Πέντε. Όταν έμεινε έγκυος η Ελένη επέστρεψα στην Αθήνα, όπου άρχισα να δουλεύω σε μια νέα εταιρεία, την Frigoglass. Κατασκευάζαμε βιομηχανικά ψυγεία. Εγώ ήμουν ο διευθυντής πωλήσεων. Ταξίδευα σε όλο τον κόσμο. Τα ταξίδια στην αρχή ήταν ωραία, νέοι τόποι, νέες κουλτούρες, μαγεύονσαι, αλλά η συχνότητα ήταν εξαιρετικά κουραστική. Ταξίδευα κάθε εβδομάδα, είχαμε πελάτες εκτός Ευρώπης, τόσο στην Αρκτική όσο και στην Ασία. Κάθε εβδομάδα ήμουν και κάπου. Έτυχε να ταξιδεύω στην Ατζάντα και το Σίδνεϊ για μια μέρα. Ο γιος μου δεν με αναγνώριζε.

Ακολουθήσατε μια περίοδο... όπου ανέλαβα ως διευθυντής της Frigoglass για τη εργοστάσια στη

Από πρωτεύουσα έχουμε κατακτήσει ο φτωχός συγγενής. Θα ήθελα να δω τη Λευκωσία πρωτεύουσα στην πράξη, όχι μόνο στα λόγια.

ΦΩΤ.: Α. ΜΑΜΟΥΔΗΣ

Τα παιδιά πρέπει να έχουν όρια και ρουτίνα

Πώς ήταν τα νεανικά σας χρόνια; Φοίτησα στο δημοτικό του Αγίου Αντρέα και μετά στην Αγγλική Σχολή. Δεν ήμουν και ο καλύτερος μαθητής διότι οι προτεραιότητές μου ήταν ο αθλητισμός, έτρεχα 200 μέτρα, το ποδόσφαιρο και οι κοπέλες. Στον στρατό οφείλω πάρα πολλά, διότι τα δυο αυτά χρόνια ως ανθυπολοχαγός των καταδρομών με ωρίμασαν. Έτσι, όταν πήγα για σπουδές οικονομικών στο Πανεπιστήμιο της Βοστώνης, από όπου αποφοίτησα, τα κατάφερα με μερική υποτροφία.

Πώς είστε ως πατέρας; Πιστεύω ότι πρέπει να ρωτήσετε τα παιδιά μου. Η μέρα αρχίζει η ώρα

6.30. Με το πρωινό ξύπνημα ξεκινά ο «πόλεμος», με διάφορες μικρές μάχες. Άναψε το φως, σβήσε το φως, βούρτσισμα δοντιών, το ντύσιμο, το πρόγευμα. Μερικές μάχες κάνονται άλλες κερδίζονται.

Χάνετε γενικά σε όλες τις μάχες με τα παιδιά; Ναι, κάνω τις μάχες που θέλω, αλλά τον πόλεμο τον κερδίζω. Ο Πολύκαρπος και η Μαίρη η ώρα 7.10 βρίσκονται στο λεωφορείο. Οι δυο μεγάλοι πάνε με το Λεωφορείο στο σχολείο και τη μικρή Φωτεινή την παίρνω εγώ στο νηπιαγωγείο. Είναι ο χρόνος που συζητούμε.

Ποια συμβουλή δίνετε στα παιδιά σας; Τα παι-

διά πρέπει να έχουν όρια και ρουτίνα. Να μην φοβούνται να λένε την αλήθεια, να απολαμβάνουν ό,τι κάνουν και να προσπαθούν όσο μπορούν. Ο έλεγχος του Πολύκαρπου και της Μαίρης έχει βαθμό και δίπλα αστεράκια για την προσπάθειά τους. Τους ζητώ να έχουν πέντε αστεράκια στην προσπάθειά τους και να προσπαθούν όσο πιο πολύ μπορούν σε ό,τι κάνουν. Τους έχω ξεκαθαρίσει ότι θεωρώ πολύ πιο σημαντικό το Β με πέντε αστεράκια προσπάθειας, πάρα το Α πέντε με τρία.

Ένας στόχος; Να συνεχίσω να είμαι αποτελεσματικός σε ό,τι κάνω.

Ρουμανία, Ισπανία και Ιρλανδία. Εδώ βρέθηκα μπροστά σε μια άλλη πρόκληση. Εκτός από τη Ρουμανία, την οποία γνώριζα καλά, οι μιν Ισπανοί δεν μιλούσαν αγγλικά και εγώ δεν μιλούσα ισπανικά, οι δε Ιρλανδοί είχαν συντηνική μέλος του πολιτικού σκέλους του IRA. Ήμουν εξαιρετικά τυχερός διότι είχα πολύ καλούς συνεργάτες και με πολύ σκληρή δουλειά και καλή θέληση καταφέραμε και στα δυο εργοστάσια να αυξήσουμε τόσο τις πωλήσεις όσο και την παραγωγικότητα. Ακόμη και στο πιο δύσκολο εργασιακό περιβάλλον όταν υπάρχει η οψήθη γησσία, όραμα, εργατικότητα, και συλλογικότητα όλα είναι δυνατά. Αργότερα ως διευθυντής Έρευνας & Ανάπτυξης στην Frigoglass, με όλη την εμπειρία μου στη διοίκηση ομάδων διαφορετικών ειδικοτήτων δημιουργήσαμε μια νέα σειρά προϊόντων (διαφορετική για κάθε ήπειρο και κλιματικές συνθήκες). Αυτήν θεωρώ ως την καλύτερη μου εμπειρία μέχρι στιγμής. Πίπτα δεν συγκρίνεται με τον ενδοσυστημικό που συνοδεύει τη δημιουργία νέων καινοτομικών προϊόντων. Αξίζει να σας πω ότι η σειρά προϊόντων που δημιουργήσαμε για την Κίνα είχε τεράστια επιτυχία, τόσο που καταφέραμε να εξάγουμε ψευεία από την Πάτρα στην Κίνα.

Μετά από αυτές τις τόσο έντονες εμπειρίες γιατί επιλέξατε να επιστρέψετε στην Κύπρο; Όταν δουλεύεις σε ένα τόσο ανταγωνιστικό περιβάλλον μιας πολυεθνικής και όταν ταξιδεύεις τόσο πολύ, θυσιάζεις την οικογένειά σου. Σε κάποια φάση είπαμε με τη σύζυγό μου ότι έπρεπε να σταματήσουμε αυτούς τους τρελούς ρυθμούς. Όσο μεγαλώ-

νεις τόσο περισσότερο θέλεις γύρω σου άτομα που σε ήξεραν από μικρό, θέλεις κοντά σου τους φίλους σου και την οικογένειά σου.

Τώρα που δεν εργάζεστε τι κάνετε; Ασχολούμαι με το Ίδρυμα Πολύκαρπου Γιωρκάτζη, είμαι σύμβουλος σε δυο εταιρείες, είμαι μέλος στο διοικητικό συμβούλιο Τοιμενοπολιών του Βασιλικού, του Συνδέσμου Αυτοκινήτων (ΑΑ) και μέλος του Συνδέσμου Προστασίας Μνημείων Παλαιχωριού.

Ετοιμάζεστε να ασχοληθείτε με την πολιτική; Η ενασχόληση μου με τα κοινά ήταν πάντα κάτι που με ενδιέφερε. Ναι, είναι αλήθεια ότι το σκέφτομαι. **Σας έγιναν προτάσεις για τη βουλευτική;** Όχι. **Σας ενδιαφέρουν οι δημοτικές εκλογές;** Ναι, είναι κάτι που σκέφτομαι.

Τι θα καθορίσει την απόφασή σας; Η δική μου διάθεση μαζί με της οικογενειάς μου, η διάθεση των Λευκωσιωτών με τους οποίους μιλάω και τέλος η διάθεση των οργανωμένων συνόλων που λειτουργούν μέσα στη Λευκωσία. Η απόφαση είναι σημαντική. Θέλει ώριμη σκέψη.

Ποια είναι η πρόκληση για τη δημαρχία της Λευκωσίας; Από τη στιγμή που δεν έχω αποφασίσει, νομίζω θα ήταν άστοχο να απαντήσω στην ερώτησή σας.

Ποια είναι η Λευκωσία του Κωνσταντίνου Γιωρκάτζη; Γεννήθηκα στη Λευκωσία, μεγάλωσα στη Λευκωσία, σχολείο πήγα στον Άγιο Αντρέα και συνειδητικά επέλεξα μετά την επαγγελματική μου οδύσσεια να μεγαλώσω τα παιδιά μου στον Άγιο Αντρέα. Ζω στη Λευκωσία και ζω τη Λευκωσία. Ζώντας την, περπατώντας την και ποδηλατώντας την,

βλέπω γύρω μου αδυναμίες και προβλήματα που με λυπούν.

Ποιο είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα της Λευκωσίας; Πιστεύω ότι παρά τις πολλές προσπάθειες που έγιναν και γίνονται, η Λευκωσία έχει μείνει στάσιμη. Υπάρχει μια παράξενη αδράνεια και καθυστέρηση ειδικά σε σύγκριση με τις άλλες πόλεις της Κύπρου. Από πρωτεύουσα έχουμε κατακτήσει ο φτωχός συγγενής. Θα ήθελα να δω τη Λευκωσία πρωτεύουσα στην πράξη, όχι μόνο στα λόγια.

Τα έργα που τροχοδρομούνται τα οποία είναι πολλά, θα δώσουν στη Λευκωσία αυτό που της αξίζει; Όπως τροχοδρομούνται κάποια έργα, αλλά χωρίς συνολικό σχεδιασμό. Την ίδια ώρα παρατηρούμε μια δυστοκία στην τήρηση χρονοδιαγραμμάτων. Γνωρίζαμε πριν από πολύ καιρό ότι η Κύπρος θα αναλάμβανε την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης το δεύτερο εξάμηνο του 2012, και παρά ταύτα αντί μια πρωτεύουσα στολίδι θα υποδεχτούμε τους αρχηγούς όλων των κρατών μελών της ΕΕ σε ένα εργοτάξιο.

Ποια είναι η αγαπημένη σας περιοχή; Ο Άγιος Αντρέας, εδώ που είναι το σπίτι μου.

Πώς ζείτε την πόλη; Εκτός από το ψυχαγωγικό - πολιτιστικό κομμάτι, ο κυριότερος τρόπος που τη ζω είναι με το ποδήλατό μου. Την περασμένη βδομάδα μαζί με ένα φίλο ποδηλάτησα στην παλιά Λευκωσία, περπάσαμε από το Καϊμακλί, στο Σοπάζ, και μπήκαμε στο πάρκο της Αθωλάσας. Μέσω στην παλιά πόλη ειδικά όταν δεν έχει πολλά αυτοκίνητα, είναι μια σκέτη μαγεία. Είναι σαν να ζεις σε άλλον τόπο και χρόνο. Με πρεμεί αφάνταστα.

Ο Πολύκαρπος ήταν ένας παθιασμένος πατριώτης

Ποια η ανάγκη δημιουργίας του Ιδρύματος Πολύκαρπου Γιωρκάτζη; Αφενός για να συντηρήσει και να διαφυλάξει τη μνήμη του Πολύκαρπου Γιωρκάτζη και αφετέρου για να δημιουργήσει ένα κέντρο έρευνας ώστε να συμβάλει στη μελέτη της νεότερης ιστορίας της Κύπρου και να συμμετέχει στον κοινωνικό διάλογο για το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον.

Είναι μια προσπάθεια αποκατάστασης του ονόματος του Πολύκαρπου Γιωρκάτζη; Στόχο έχει να διαφυλάξει και να συντηρήσει τη μνήμη του. Δεν πρόκειται να υφαντοποιήσουμε την προσφορά του, αλλά ούτε και πρόκειται να επιτρέψουμε την κατάδειξη ή αποσιώπηση αυτής της προσφοράς. Η φιλοσοφία του Ιδρύματος προσδιορίζεται από τον σεβασμό στην απόλυτη αλήθεια.

Παρεξηγημένη προσωπικότητα ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης; Σίγουρα μια μερίδα κόσμου τον έχει παρεξηγήσει. Τα ιστορικά άτομα πρέπει να κρίνονται με βάση τη στιγμή που ζήσαν και τα δεδομένα και τις επιλογές που είχαν εκείνη τη στιγμή μπροστά τους. **Έκανε λάθη;** Δεν υπάρχει άτομο που δεν κάνει λάθη.

Ποι θεωρείτε το μεγαλύτερο του λάθος; Ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης ήταν ένας παθιασμένος πατριώτης, ο οποίος προσπάθησε να προσφέρει όσα περισσότερα μπορούσε για να επιβιώσει η νησική και εύθραυστη τότε Κυπριακή Δημοκρατία. Κατά τη

διάρκεια αυτής της προσπάθειας σίγουρα έκανε λάθη, αλλά δεν μπορείς να απομονώνεις τα λάθη και να τον σταυρώνεις, αγνοώντας την προσφορά του. Πρέπει να κοιτάξεις το σύνολο της προσφοράς του και να αναλύσεις τους λόγους και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έκανε αυτά που έκανε.

Ποιο είναι το έργο του Ιδρύματος; Έχουμε ήδη εκδώσει δυο βιβλία. Το βιβλίο «Μαρτυρίες 1955-1959» αφορά μαρτυρίες συναγωνιστών του Πολύκαρπου Γιωρκάτζη κατά τη διάρκεια του Απελευθερωτικού Αγώνα και πρόσφατα εκδώσαμε το δεύτερο μας βιβλίο, «Κυπριακοί Αντικατοπτρισμοί 100 άρθρα Ελλήνων διανοουμένων για την περίοδο 1955-1960», τα οποία δημοσιεύθηκαν σε ελληνικές εφημερίδες κατά τη διάρκεια του Αγώνα. Η συλλογή πρωτογενούς υλικού είναι το πρώτο βιβλίο. Ευελπιστούμε ότι θα υπάρξει και δεύτερο, αυτό της ανάλυσης και του διαλόγου. Την ίδια ώρα έχουμε ήδη ξεκινήσει συνεντεύξεις για τη ζωή του Πολύκαρπου Γιωρκάτζη για τη δεκαετία 1960-70, ετοιμαζόμαστε να εκδώσουμε ένα βιβλίο με τις 50 σημαντικότερες ιστορικές στιγμές που επηρέασαν την Κύπρο, από το 1821 μέχρι 2004 και τέλος είναι σε εξέλιξη έρευνα για το Σχέδιο Ακρίτας.

Πώς νιώθετε όταν διαβάζετε διάφορα αρνητικά για τον Πολύκαρπο Γιωρκάτζη; Αν κάποιος έχει μια τεκμηριωμένη κριτική, την ακούω, αλλά υπάρχουν και αρρωστημένες απόψεις, τις οποίες προσπαθώ να αποφεύγω.

Είναι βαρύ το επίθετο Γιωρκάτζη; Μεγάλωσα και γνώρισα τον πατέρα μου μέσω των φίλων του, διότι ήμουν δυο χρονών όταν τον έχασα. Θα είμαι πάντοτε ευγνώμων τόσο στον Τάσσο, ο οποίος μας παρέτρυνε να γνωρίσουμε τους φίλους του πατέρα μου όσο και στη μητέρα μου Φωτεινή, που μας βοήθησε να κρατήσουμε επαφή με την οικογένειά του. Είναι μέσω αυτών των φίλων που αντιλήφθηκα πρόσθετα ονόματα φίλων και πόσο περήφανος πρέπει να είμαι για το όνομά μου.

Πώς διαμορφώνει το χαρακτήρα ενός παιδιού το ότι ο πατέρας του δολοφονήθηκε; Από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου αυτό ήταν δεδομένο. Ωστόσο, μέσα σε αυτή την απώλεια, είχα την τύχη να νιώσω τη στοργή του Τάσσου, τον οποίο όχι απλώς θεωρώ πατέρα μου, αλλά αν είμαι αυτός που είμαι σήμερα, είναι κυρίως λόγω του Τάσσου. Με έμαθε να ζω με αξιοπρέπεια. Πάντα έλεγε ότι δεν είναι η ποσότητα στη ζωή, αλλά η ένταση και οι εμπειρίες που έχουν σημασία.

Ήταν προστατευτικός; Ήταν, με την έννοια ότι μέσω συζητήσεων μαζί μας, μας μάθαινε να προστατεύουμε τους εαυτούς μας. **Τι νιώθετε όταν ακούτε «Τάσσο Παπαδόπουλος»;** Υπερηφάνεια. Πάντοτε ήμουν περήφανος αλλά σήμερα νιώθω ακόμη περισσότερη υπερηφάνεια. Μέρα με τη μέρα βλέπεις ότι και οι αντίπαλοί του, άλλοι έμμεσα και άλλοι άμεσα, άρχισαν να αναγνωρίζουν το έργο του. Ακούω άτομα να μιλούν

για το πλεόνασμα της οικονομίας, την εισοδήμας στην Ευρώπη, τη διαχείριση του Κυπριακού και την 8η Ιουλίου ώστε να υπάρχει μια κοινή και ξεκάθαρη βάση πάνω στην οποία να ακολουθήσουν οι συνομιλίες, για τα πέντε Πανεπιστήμια που ιδρύθηκα και φυσικά τα Κέντρα Εμπειρικής στην Πολίτη. Αναφέρω ειδικά τα Κέντρα Εμπειρικής του Πολίτη διότι μέσω αυτών όχι μόνο ο πολίτης είδε με διαφορετικό μάτι το δημόσιο αλλά, πολύ πιο σημαντικό, το δημόσιο είδε διαφορετικά τον πολίτη. **Συζητούσατε την πολιτική στο σπίτι;** Ναι, πάντοτε συζητούσαμε. **Είκατε διαφωνίες;** Πάντοτε. Γίνεται να είσαι σκεπτόμενο άτομο και να μη διαφωνείς;

Στις προεδρικές στριξάτε Κασουλίδη. Ακούστηκε ότι στη Στράκλα είχαν γίνει ομηρικοί καβγάδες. Δεν έγιναν καβγάδες. Όταν αποφάσισα να τοποθετηθώ υπέρ του κ. Κασουλίδη δεν το συζητάα με κανέναν. Το επόμενο βράδυ τρώγαμε στο σπίτι μου με τον Νικόλα και το μόνο που μου είπε, και είχε δίκαιο, ήταν ότι έπρεπε να του το είπα πει για να ήταν λίγο περισσότερο προετοιμασμένος. Υπάρχει απόλυτος σεβασμός στην άλλη άποψη. **Στις βουλευτικές θα βοηθήσετε τον Νικόλα; Οπισώδηστε! Ο Νικόλας κατά τη δική μου άποψη είναι από τα λίγα άτομα που έχουν συνέπεια, αληθινό, μελετημένο και τεκμηριωμένο λόγο, βασισμένο σε παραδοσιακές αξίες. Θα σταθώ δίπλα του και θα τον βοηθήσω όπως μπορώ.**